basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2019

NASIENRIGLYNE

KWAZULU-NATAL

PUNTE: 120

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 19 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: LEESBEGRIP

NASIEN VAN DIE LEESBEGRIP

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/ EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING/LUG JOU MENING-vrae word geen punte toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

VRAAG 1

TEKS A: ARTIKEL

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1	• (Op) Stellenbosch • (In die) Wes-Kaap *(Enige EEN)*	1
1.2	• (In) graad 2 • Toe sy in graad 2 was *(Enige EEN)*	1
1.3	(Aan) netbal	1
1.4.1	figuurlik	1
1.4.2	"Sport het haar lewe geword." *(Die antwoord op vraag 1.4.1 moet korrek wees om 'n punt by 1.4.2 te verdien.)*	1
1.5	• Haar liggaamsbou was reg daarvoor. • Sy het die regte liggaamsbou (vir rugby) gehad. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.6	Sy het ook in Ierland gespeel.	1
1.7	Sy het te oud geword om (rugby) te speel. *(Volledige sin om punt te verdien)*	1
1.8	Kylemore (Rugbyklub se tweedespan). *(Kylemore en tweedespan moet in die antwoord wees om die punt te verdien.)*	1
1.9	• Mans is nie gewoond daaraan om deur vroue afgerig te word nie. • Rugbyafrigting is (tradisioneel) 'n manswêreld. • Party mans is nie gewoond daaraan om deur vroue voorgesê te word nie/het geen respek vir vroue nie. • Dis soms vir mans moeilik om 'n vrou se leiding te aanvaar/opdragte uit te voer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	• Sy dink altyd goed voor sy enigiets doen.✓ • Sy praat sag, maar ferm. ✓ *(Of soortgelyk aan bogenoemde)* *Vir hierdie eksamen geld die volgende:* *Indien die kandidaat die antwoord in kolpunte gee, ignoreer kolpunte en sien die eerste twee korrekte antwoorde na, ongeag of die antwoorde in eerste/tweede sin staan.* *Sonder kolpunte, lees tot aan die einde van die antwoord.*	2
1.11	• Sport leer 'n mens om reëls te gehoorsaam/te fokus. • Sport leer 'n mens om saam met ander te werk/verantwoordelik te wees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

1.12	• Die onderwysers en maatskaplike werkers ... o ken die kinders. o weet watter kinders dit regtig nodig het. • Kinders praat makliker met onderwysers en maatskaplike werkers oor hulle probleme. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.13	• Brian ondersteun/help sy vrou. • Brian help (eerder groter) kinders. • Brian is lief/gee om vir kinders. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.14	Matrikulante wat ... • probleme het met dwelms. • probleme het met bendes. • probleme het met geweld. • min/geen ondersteuning by die huis kry (nie). *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)* *Vir hierdie eksamen geld die volgende:* *Indien die kandidaat die antwoord in kolpunte gee, ignoreer kolpunte en sien die eerste twee korrekte antwoorde na, ongeag of die antwoorde in eerste/tweede sin staan.* *Sonder kolpunte, lees tot aan die einde van die antwoord.*	2
1.15	• D • leier • D leier *(Enige EEN)*	1
1.16	• Alle kinders is deel hiervan. • Selfs gestremde kinders is deel van hierdie projek. • Geen kinders word uitgesluit nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.17	• Sy wil sportvroue bemagtig. • Sy wil 'n sportakademie vir vroue begin. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.18.1	• Glo in jouself./Hulle moet in hulleself glo. ✓ • Werk hard./Hulle moet hard werk. ✓ *Vir hierdie eksamen geld die volgende:* *Indien die kandidaat die antwoord in kolpunte gee, ignoreer kolpunte en sien die eerste twee korrekte antwoorde na, ongeag of die antwoorde in eerste/tweede sin staan.* *Sonder kolpunte, lees tot aan die einde van die antwoord.*	2
1.18.2	sukses behaal	1
1.19	• D • omstandighede jou nie moet keer om te doen wat jy graag wil doen nie. • D omstandighede jou nie moet keer om te doen wat jy graag wil doen nie. *(Enige EEN)*	1

TEKS B: TYDSKRIFVOORBLAD

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.20	• Daar is 'n artikel/prent/foto in oor rugby/die Springbokke (wat die All Blacks wen). • Daar is 'n artikel oor sport in. • "Springbokke wen All Blacks" *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.21.1	positief	1
1.21.2	• Daar is 'n pa wat sy gesin motiveer. • Daar is 'n vrou wat lus het vir die lewe. • Om 'n wedstryd te wen is positief/almal is bly wanneer die Springbokke wen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* *(Die antwoord op vraag 1.21.1 moet korrek wees om 'n punt by vraag 1.21.2 te verdien. Geen direkte aanhaling nie.)*	1
1.22	• (Daar is 'n) prent van koekies. • Dit wys daar is resepte van koekies in die tydskrif. • Daar staan: '(Heerlike) koekies' *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.23	• Die prys is groot/vet/bold gedruk. • Die prys is in 'n ster. • Die prys is in swart gedruk (teen 'n wit agtergrond). • Die prys is op 'n prominente plek/in die middel van die advertensie gedruk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.24	• D • Die tydskrifartikels gaan oor dinge waaroor mense wil gesels. • D Die tydskrifartikels gaan oor dinge waaroor mense wil gesels. *(Enige EEN)*	1

TOTAAL AFDELING A:	**30**

AFDELING B: OPSOMMING

NASIEN VAN DIE OPSOMMING

Nasien van die opsomming word gebaseer op die insluiting van die relevante feite soos deur die teks voorgeskryf.

Die opsomming word soos volg nagesien:

- **Puntetoekenning:**
    - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
    - 3 punte vir taal
    - Puntetotaal: 10

- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:** (Indien die kandidaat nie woordeliks aanhaal nie, moet die feit nog sin maak om die punt te verdien.)
    - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
    - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
    - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe

- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat woordeliks aangehaal het:** (Direkte aanhaling: 'n sin/deel van 'n sin woord-vir-woord volgens vraestel.)
    - 6-7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
    - 1-5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- **Tel van woorde:**
  - Nasieners moet die getal woorde wat gebruik is, tel.
  - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
  - Indien die kandidaat die vereiste getal woorde (60) oorskry, lees tot aan die einde van daardie sin en ignoreer die res van die opsomming.
  - Korter opsommings wat die vereiste feite bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

VRAAG 2: WAT JY MOET DOEN AS JOU NEUS BLOEI

	TEKS	**VERWAGTE ANTWOORD**
1.	As jou neus begin bloei, moet jy **kalm bly**.	• Bly kalm wanneer jou neus bloei. • Moenie skrik as jou neus bloei nie.
2.	**Sit** dus mooi **regop** as jou neus bloei.	• Sit regop as jou neus bloei. • Jy moet jou kop hoër as jou hart hou as jou neus bloei.
3.	**Spoeg** dit dadelik **uit**.	• Spoeg die bloed in jou mond uit. • (As daar bloed in jou mond is), spoeg dit uit.
4.	**Knyp** jou **neusgate** vir 'n paar minute **toe**.	• Jy moet jou neusgate vir 'n paar minute toeknyp. • Stop die bloed deur jou neusgate toe te knyp.
5.	As die **bloeding gestop** het, moet jy **nie** jou **neus blaas nie**.	• Moenie jou neus blaas nadat die bloed gestop het nie.
6.	**Sit ys** in 'n waslap om **teen jou** neus te hou.	• Sit 'n koue waslap teen jou neus. • Sit ys teen jou neus.
7.	As jou neus na 15 minute **nog bloei**, moet jy **dokter toe** gaan.	• Gaan dokter toe as jou neus aanhou bloei. • Gaan dokter toe as jou neus na 15 minute aanhou bloei.
	GETAL WOORDE = 191 WOORDE (± 200 WOORDE – Disjunktief)	**GETAL WOORDE = 53 WOORDE (50 – 60/65 MAKSIMUM)**
		TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

1. Spelling:
   - Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
   - By volsin-antwoorde word **verkeerde spelling** slegs gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
   - Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.
2. Sinstrukture moet **taalkundig** korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.
3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is, by 'n meervoudigekeuse-vraag.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.1	da**a**glik**s**	1
3.2	Jy moet 'n boom plant (!)	1
3.3	meeste	1
3.4	jou/almal	1
3.5	langs	1
3.6	Bome **word deur ons ge**plant.	1
3.7	oor die wêreld	1
3.8	• C • die dinge wat jy doen, wys watter tipe persoon jy is. • C die dinge wat jy doen, wys watter tipe persoon jy is. *(Enige EEN)*	1
3.9	Dit beteken dat ... • daar baie/genoeg bome in die toekoms sal wees. • die toekoms beter/gesonder sal wees. • mense sal probeer om die aarde te beskerm. • die toekoms vol groen bome gaan wees. • die toekoms nie letterlik groen van kleur is nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.10	Bestel jou boom by **S**onskyn Kwekery.	1

TOTAAL: 10

Kopiereg voorbehou

VRAAG 4: STROKIESPRENT

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.1	Meneer sê vir Neelsie dat **hy** mooi **moet** luister.	1
4.2	• Vandag doen ons 'n gevaarlike eksperiment. • Ons doen vandag 'n gevaarlike eksperiment. *(Enige EEN)*	1
4.3	• maak • begaan • bekostig *(Enige EEN)*	1
4.4	• (baie) groot • massiewe *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* *(Die verbuiging van die byvoeglike naamwoord moet korrek wees om die punt te verdien.)*	1
4.5	te beklemtoon	1
4.6	• D • opgewonde • D opgewonde *(Enige EEN)*	1
4.7	• A • hoop dat daar 'n ontploffing is. • A hoop dat daar 'n ontploffing is. *(Enige EEN)*	1
4.8	Neelsie, het jy nou geluister **?**	1
4.9	stereotipering	1
4.10	smoorkwaad	1

TOTAAL: 10

VRAAG 5.1: LEESTEKS

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.1.1	sy	1
5.1.2	• Gr. • gr. *(Enige EEN. Die punt moet aan die einde van die afkorting wees om die punt te verdien.)*	1
5.1.3	• Soms is 'n vraestel moeilik, maar jy moet positief bly. • 'n Vraestel is soms moeilik, maar jy moet positief bly. *(Enige EEN. Penaliseer nie indien die leesteken verkeerd is of ontbreek nie.)*	1
5.1.4	Hoe kan jy die res van die eksamen oorleef? *(Daar moet 'n vraagteken aan die einde van die sin wees om die punt te verdien.)*	1
5.1.5	• Die leerders is gewoonlik bang as die eksamen naderkom. • Leerders is gewoonlik bang as die eksamen naderkom. • 'n Leerder is gewoonlik bang as die eksamen naderkom. *(Enige EEN)*	1
5.1.6	beplan	1
5.1.7	Moenie paniekerig raak **nie**.	1
5.1.8	• Haal • haal *(Enige EEN)*	1
5.1.9	• Jy **sa**l party vraestelle moeilik **vind**. • Jy **gaan** party vraestelle moeilik **vind**. *(Enige EEN)*	1
5.1.10	(Dit help nie) **om** jou daaroor **te** (bekommer nie). *(Kandidate hoef nie die hele sin uit te skryf nie, maar die gedeelte met die infinitief moet heeltemal korrek wees om die punt te verdien.)*	1
5.1.11	vakke	1
5.1.12	nuwe	1
5.1.13	ske – du – le *(Kandidate kan lettergreepverdeling op enige aanvaarbare wyse aandui.)*	1
5.1.14	My **van** is Pieterse. *(familienaam)* *(Aanvaar enige sin waar die ander betekenis van die woord duidelik is.)*	1

VRAAG 5.2: PRENT

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.2.1	kamerdeur	1
5.2.2	rapport	1
5.2.3	vir	1
5.2.4	• stout(e) • ongemanierde/ongehoorsame/onbeskofte (*Of soortgelyk aan bogenoemde. Die antoniem moet in die konteks pas*).	1
5.2.5	beddegoed/kooigoed/slaapgoed/lêgoed	1
5.2.6	lampie	1

TOTAAL AFDELING C: 40

AFDELING D: LETTERKUNDE

LUGSPIEËLINGS – Myicelie Pienaar

VRAAG 6

VERHAAL A: "Die Twee Gesinne van Lizzie Mnqebisa"

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.1	• Grahamstad • Kunstefees *(Enige EEN)*	1
6.2	• Lizzie kon gaan sit en tee drink. • Lizzie kon haar oproepe maak. • Lizzie kon bietjie rus. • Niemand het gekyk dat sy haar werk doen nie. • Lizzie kon vir haar vergadering bak. • Lizzie kon haar komitee se vergaderings hou. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
6.3	• B • baie van Beate gehou het. • B baie van Beate gehou het. *(Enige EEN)*	1
6.4	• Estrelita sou haar salaris verhoog. • Estrelita sou haar meer geld betaal. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.5	die stokvel van die chars.	1
6.6	(Vir) haar aftreehuis (wat sy in Molteno bou). *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.7	• B • sy hom nie wou kwaad maak nie. • B sy hom nie wou kwaad maak nie. *(Enige EEN)*	1
6.8	gespog	1
6.9	• Sy het al met Lizzie gepraat om 'n operasie te ondergaan, (maar Lizzie wou nie hospitaal toe gaan nie/was te bang). • Sy kry Lizzie jammer, (maar weet dat Lizzie baie bang vir hospitale is). • Sy het aanvaar dat Lizzie haar "ou Dâhl" noem. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.10.1	liefdevol	1
6.10.2	moeilik	1

Kopiereg voorbehou

6.11	Ja. • Sy het baie mooi na die kinders gekyk. • Sy was bekommerd omdat die kinders se klere nie gewas is nie. • Sy was bekommerd oor die kinders se veiligheid. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* **OF** Nee. • Sy moes eers Lizzie se toestemming gekry het voor sy die kinders saam met Estrelita-hulle laat gaan het. • Sy kon eers by Lizzie seker gemaak het of haar kinders in veilige hande sou wees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.12	• Sophie het die twee kinders toegelaat om saam met Estrelita-hulle te gaan. • Beate het die twee kinders laat welkom voel in die motor deur haar eetgoed met hulle te deel. • Lizzie was baie verras om haar twee kinders te sien. • Lizzie het aanvaar dat haar twee gesinne sou meng. *(Kandidaat kry 1 punt vir elke insident wat op die korrekte plek staan.)*	1 1 1 1
6.13	• Estrelita is nie 'n streng werkgewer nie. • Estrelita is bekommerd oor haar werknemers. • Estrelita dink aan wat vir haar werknemers lekker sal wees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.14	• Hy het haar nie geldelik gehelp nie. • Hy wou nie hê sy moes vir die wittes werk nie. • Hy was nog vol haat teenoor ander rassegroepe. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.15	• Haar twee gesinne het lekker saamgekuier. • Haar kinders weet nou waar sy werk en woon. • Estrelita-hulle het haar kinders soos gaste behandel. • Boeta kan nou nie meer sleg oor Lizzie se werkgewers praat nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

EN

VERHAAL B: "SOLDATE IN WIT KLERE" – Hannah Bell

6.16	Zimbabwe	1
6.17	baie gevaarlike gebied was.	1
6.18	• Hulle het inboorlingdorpies geplunder. • Hulle het sendingstasies met mortiere bestook. • Hulle het plaashuise met handgranate aangeval en afgebrand. • Hulle het die inwoners geskiet. • Hulle het hinderlae op die grondpaaie gestel. • Hulle het landmyne op die grondpaaie geplant. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
6.19	• Daar was streng reëls (wat die grensboere moes nakom). • Die grensboere mag nie alleen op die plase gebly het nie. • Daar was 'n streng klokreël/grensboere mag nie na donker gery het nie. • Na die aanval op oom Labu se buurman, het hulle dadelik reageer/vinnig die Vryheidsvegters gevang. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.20.1	(Nevil was siek met) malaria.	1
6.20.2	Hy was lojaal/onselfsugtig/'n getroue werker/verantwoordelik. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.21	• Hy het gesorg dat die werkers betyds betaal word. • Hy het die reëls oortree om alleen terug te ry plaas toe. • Hy het Nevil hospitaal toe geneem toe hy siek was. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.22	• Die dokter het gesê dat Nevil in die dorp moes agterbly. • Oom Labu het die aand skielik baie bang geword. • Oom Labu het gebid en sy sondes bely. • Die soldate in wit klere het oom Labu se huis beskerm. *(Kandidaat kry 1 punt vir elke insident wat op die korrekte plek staan)*	1 1 1 1
6.23	Ja. • Hulle het die Vryheidsvegters geskiet en gevang. • Hulle het die spore van die Vryheidsvegters gevolg. • Hulle het patrollie gery. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* **OF** Nee. • Hulle het nie die aanval op oom Labu se buurman gekeer nie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

6.24	• C • baie rustig geslaap het. • C baie rustig geslaap het. *(Enige EEN)*	1
6.25.1	verbaas dat	1
6.25.2	dankbaar teenoor	1
6.26	• Net soos soldate mense beskerm, het die engele oom Labu beskerm. • Die engele het net soos soldate opgetree. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.27	• B • wonderwerke wel soms gebeur. • B wonderwerke wel soms gebeur. *(Enige EEN)*	1
6.28	geloof	1
6.29	• Hy het bly leef. • Sy lewe is gespaar. • Sy buurman is doodgeskiet en hy nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

PERDEKRAG – Cecilia du Toit

VRAAG 7

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.1.1	• Hy was wreed teenoor diere/het diere mishandel. • Hy het diere doodgemaak. • Hy het sy ma se werkgewer se katjies in die visdam gegooi. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.1.2	• 100 (uur) • honderd (uur) • 3 maande • drie maande *(Enige EEN)*	1
7.2.1	Silwerkloof (Stalle)	1
7.2.2	strooi/hooi	1
7.2.3	prokureur	1
7.2.4	stalle	1
7.3.1	• Lucky het vir Binki geterg omdat sy bang is vir die perde./Lucky het vir Binki gesê sy is 'n bangbroek/bangbroek-bybie. • Lucky het vir haar gelag/gesê dit lyk asof sy gaan flou val. • Lucky het al rondom Binki en Lady Jane/die perd gedans en gesing. • Lucky het Binki oor haar naam gespot. • Lucky was onsensitief/vra uit oor persoonlike sake waaroor sy nie wou praat nie. • Lucky het Binki die klikbek-tipe genoem. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
7.3.2	Dit was reg dat Wilma met Lucky geraas het, want ... • Lucky moes verstaan dat hy verkeerd teenoor Binki opgetree het. • Lucky het vir Binki nog banger gemaak. • Lucky het veroorsaak dat Binki minder selfvertroue het. • Lucky se optrede kon veroorsaak dat Binki van vooraf bang sou wees vir die perde. • Wilma het lank probeer om Binki se vrees vir perde weg te vat en nou vererger Lucky dit weer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.4	• A • onsensitief • A onsensitief *(Enige EEN)*	1
7.5	• C • te doen wat sy vir hom sê om te doen. • C te doen wat sy vir hom sê om te doen. *(Enige EEN)*	1

7.6	• Hy het baie verkeerde dinge gedoen/het hom nie goed gedra nie. • Hy het baie dinge gedoen wat Wilma kwaad gemaak het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.7	• Hy het Tinkerbelle laat skrik/weghardloop. • Hy wou (later) vir Kaizer (met 'n karwats) slaan. • Hy het lelik met hulle gepraat. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.8	Lucky is negatief, want ... • hy is self arm. • hy neem ryk mense kwalik vir sy armoede. • hy is jaloers op ryk mense. • hy voel alle ryk mense is sleg. • ryk mense betaal sy ma baie min geld vir die werk wat sy vir hulle doen. • sy ma se werkgewer bestee baie geld aan katte, maar betaal haar min. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.9	• Wilma het self iets (verkeerds) gedoen waaroor sy spyt was. • Wilma het kinders verstaan. • Wilma het baie (ander) kinders met probleme (ook) gehelp/was simpatiek. • Wilma het nie bog/ongehoorsaamheid verdra nie/was streng. • Wilma het nie veroordeel nie. • Wilma wou vir Lucky help. • Wilma het vir Lucky geleer dat alle ryk mense nie varke is nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.10.1	simpatiek	1
7.10.2	skuldig	1
7.11	ongeduldig raak met	1
7.12	gevolge	1
7.13	Lucky het geleer ... • om diere met respek en liefde te behandel. • dat dit wat hy gedoen het, wreed/verkeerd was. • dat diere en mense goed oor die weg kan kom. • dat nie almal wat perdry, ryk was nie. • om nie te stereotipeer nie/om met ander mense oor die weg te kom. • dat ryk mense ook probleme het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.14	(Vir) Kaizer	1
7.15	positief verander	1
7.16.1	Sy/Wilma skud haar kop.	1

7.16.2	• Lucky het die taak uit sy eie gedoen./Niemand het vir Lucky gevra om dit te doen nie. • Dit was die eerste keer dat Lucky iets goeds vir die perde gedoen het./Lucky se houding teenoor die perde het verander. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
7.17	• D • vriende met Binki wou wees. • D vriende met Binki wou wees. *(Enige EEN)*	1
7.18	Dukie/Hy het doodgebrand. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.19	voordeel	1
7.20	• Lucky wou nie Binki se selfoon vir haar teruggee nie (en toe stoei hulle oor die foon). • Binki het probeer om haar selfoon by Lucky te vat (en toe stoei hulle oor die foon). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.21	• Lucky het sy ander naam op Binki se selfoon ingetik. • Lucky wou nie Binki se foon teruggee nie. • Lucky het per ongeluk een van Binki se bloes se moue losgeskeur. • Lucky het besef dat hy nie die enigste mens met letsels is nie. *(Kandidaat kry een punt vir elke insident wat op die korrekte plek staan.)*	1 1 1 1
7.22	anders	1
7.23	• B • meer in haarself begin glo. • B meer in haarself begin glo. *(Enige EEN)*	1
7.24.1	skaam oor	1
7.24.2	tevrede met	1
7.25	• Binki kon nou aan haar eie geluk dink. • Dit was vir Binki genoeg dat sy ander mense/perde om haar het wat vir haar omgee. • Binki kon nou besef dat sy nie op haar ma kon staatmaak nie/dat haar ma nie vir haar geluk verantwoordelik was nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

7.26	Ja. • Dit pas by Lucky se karakter. • Dit maak Lucky se karakter geloofwaardig. • Baie tieners praat so. • Lucky is nie Afrikaanssprekend nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* **OF** Nee. • Daar behoort nie Engelse woorde in 'n Afrikaanse boek gebruik te word nie. • Dit stel nie 'n goeie voorbeeld vir die leerders as daar Engelse woorde in 'n Afrikaanse boek gebruik word nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.27	• In die drama word mense op verskillende maniere deur die **perde gehelp**. • Ons lees in die drama hoe die perde se **krag** mense met probleme **gehelp** het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde.)*	1
		[40]

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou